

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.003.03.2021

Pan

Konstanty Radziwiłł
Wojewoda Mazowiecki
Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
pl. Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/005 – Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie (dalej: MUW lub Urząd) pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Konstanty Radziwiłł, Wojewoda Mazowiecki (dalej: Wojewoda), od 25 listopada 2019 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: - Sylwester Dąbrowski, I Wicewojewoda Mazowiecki, od 12 listopada 2019 r. do 24 listopada 2019 r., - Zdzisław Sipiera, Wojewoda Mazowiecki, od 9 grudnia 2015 r. do 11 listopada 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania Wojewody w zakresie przygotowania do realizacji wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023¹ (dalej: Program) i podziału środków na zadania określone w Programie. 2. Monitorowanie i ocena oraz koordynowanie przez Wojewodę realizacji Programu.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 30 września 2021 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	1. Cezary Domasik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/50/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. 2. Justyna Głowacka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/51/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. (akta kontroli str. 1-7, 17-18, 303-312, 487)

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W ocenie NIK, w okresie objętym kontrolą, Wojewoda prawidłowo realizował obowiązki związane z realizacją zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu. Urząd był przygotowany pod względem organizacyjnym i kadrowym do realizacji tych zadań. Wojewoda prawidłowo dokonywał podziału środków dla poszczególnych gmin w województwie mazowieckim. Przy ustalaniu wysokości dotacji uwzględniono udział środków własnych gmin określony w Programie, a zawierane z gminami umowy spełniały wymagania, o których mowa w art. 150 ust. 2 pkt 1-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ (dalej: ufp). Weryfikowane przez Wojewodę rozliczenia dotacji, poza jednym przypadkiem, były zatwierdzane terminowo. Wojewoda należycie wypełniał obowiązki dotyczące monitorowania i oceny oraz koordynowania realizacji zadań w ramach modułu 1 i 2 Programu.
--------------	--

¹ Wprowadzony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. poz. 1007).

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. (dalej: ustawa o NIK).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie modułu 1 i 2 Programu polegały na:

- niezapewnieniu możliwości uruchomienia środków dla gmin w terminie określonym w rozdziale VIII.1 Programu ppkt 2 harmonogramu (w przypadku 10 z 30 badanych umów),
- zatwierdzeniu rozliczenia przekazanego przez gminę, zawartego w sprawozdaniu rocznym (rocznej informacji), po terminie określonym w art. 152 ust. 2 ufp i § 2 ust. 11 umowy dotacji (w przypadku jednego z 11 badanych sprawozdań),
- nierzetelnym sporządzeniu umów dotacji w zakresie odnoszącym się do sprawozdań kwartalnych (w przypadku czterech z 30 badanych umów).

W ramach modułu 3 Programu Wojewoda terminowo występował o środki z rezerwy celowej budżetu państwa oraz terminowo przekazywał organom prowadzącym szkoły dotacje na organizację stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach. Wojewoda niezwłocznie publikował na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MUW (dalej: BIP MUW) wykazy organów prowadzących szkoły wraz z wysokością udzielonego wsparcia finansowego w odniesieniu do poszczególnych szkół objętych wsparciem finansowym, co było zgodne z § 10 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków⁵ (dalej: rozporządzenie RM w sprawie modułu 3). Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował kontrolę nad realizacją zadań powierzonych Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty (dalej: Kurator) w ramach modułu 3 Programu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Działania Wojewody w zakresie przygotowania do realizacji Programu i podziału środków na zadania w nim określone

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą zadania Wojewody wynikające z Programu realizowane były w zakresie:

- modułu 1 i 2 - przez Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej: WPS MUW),
- modułu 3 - przez Kuratora na podstawie zawartego 7 marca 2019 r. Porozumienia w sprawie powierzenia Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (dalej: Porozumienie)⁷.

Do zadań Wojewody realizowanych w zakresie modułu 1 i 2 Programu należało m.in. dokonanie podziału środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań na poszczególne gminy oraz monitorowanie realizacji zadań na terenie

⁵ Dz. U. poz. 267.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Na podstawie Porozumienia Kurator przyjął do realizacji zadania określone w rozporządzeniu RM w sprawie modułu 3.

województwa i przekazywanie informacji w tej sprawie do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Do zadań Wojewody (dysponenta II stopnia) realizowanych w zakresie modułu 3 Programu, we współpracy z Kuratorem (dysponentem III stopnia), należało:

- występowanie o zwiększenie planu wydatków w części budżetu państwa, której dysponentem jest Wojewoda, a także o środki z właściwej rezerwy celowej,
- przekazywanie organom prowadzącym szkoły środków budżetu państwa w terminie do 14 dni od dnia zawarcia umowy,
- publikacja na stronie internetowej BIP MUW wykazu organów prowadzących, które otrzymały wsparcie finansowe.

(akta kontroli str. 4-21, 313-314, 1034-1057, 1071-1073)

Dyrektor WPS MUW⁸ podała m.in., że *zadania związane z przekazywaniem środków jst realizowane były przez Wydział Finansów MUW, natomiast kontrola realizacji zadania była prowadzona przez Wydział Kontroli MUW.*

(akta kontroli str. 4-53, 313-314, 588)

Zadania Wojewody wynikające z Programu zostały ujęte w regulaminie organizacyjnym MUW⁹ i przypisane odpowiednim komórkom organizacyjnym. Do zakresu działania:

- Wydziału Polityki Społecznej należało w szczególności: *realizacja lub zlecanie jednostkom samorządu terytorialnego lub podmiotom niepublicznym zadań wynikających z programów rządowych z zakresu polityki społecznej, w tym w szczególności pomocy społecznej i z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy (§ 21 ust. 2 pkt 7); planowanie środków na zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego z zakresu polityki społecznej finansowane z budżetu państwa (§ 21 ust. 2 pkt 19); prowadzenie analiz dotyczących zapotrzebowania na środki finansowe oraz monitorowanie wydatków na zadania z zakresu rodziny i polityki społecznej, finansowane z budżetu państwa (§ 21 ust. 2 pkt 20); nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i wojewódzkiego, z zakresu pomocy społecznej (§ 21 ust. 2 pkt 1),*
- Wydziału Finansów i Budżetu należało w szczególności: *dokonywanie podziału na poszczególne jednostki organizacyjne, ogólnych kwot dochodów i wydatków budżetowych wynikających z projektu/budżetu, w uzgodnieniu z właściwymi komórkami organizacyjnymi, zespolonymi służbami, inspekcjami i strażami wojewódzkimi (§ 16 ust. 2 pkt 1),*
- Wydziału Kontroli należała w szczególności: *kontrola realizacji budżetu Wojewody (...) w jednostkach samorządu terytorialnego oraz innych podmiotach, w zakresie (...) wykorzystania dotacji przekazanych z budżetu Wojewody (§ 19 ust. 2 pkt 6).*

⁸ Posiadająca Pełnomocnictwo Nr 32/2/2021 z 17 czerwca 2021 r. do udzielania i podpisywania w imieniu Wojewody odpowiedzi na pytania kontrolerów w zakresie objętym przedmiotem niniejszej kontroli.

⁹ Zarządzenie nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.), zmienione zarządzeniami nr: 60 z dnia 12 listopada 2019 r., 53 z dnia 6 lutego 2020 r., 477 z dnia 16 grudnia 2020 r.

W ramach WPS MUW zadania wynikające z Programu realizował m.in. Oddział do spraw Pomocy Środowiskowej, co zostało wprost określone w regulaminie wewnętrznym tego wydziału¹⁰. Zgodnie z powyższym regulaminem za zarządzanie budżetem będącym w dyspozycji WPS (m.in. ustalanie planów dotacji, prowadzenie analiz dotyczących zapotrzebowania na środki) odpowiedzialny był Oddział Zarządzania, Analiz i Budżetu WPS.

W zakresach obowiązków czterech pracowników WPS MUW¹¹ zawarto zadania dotyczące Programu. Były to zadania polegające m.in. na: koordynowaniu prac związanych z ustalaniem planów dotacji, sporządzaniu sprawozdań i analiz z zakresu pomocy społecznej, przygotowywaniu projektów odpowiedzi na wystąpienia jednostek samorządu terytorialnego dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, prowadzeniu spraw związanych z realizacją rządowych programów w zakresie polityki społecznej.

(akta kontroli str. 288-304, 386-486, 610-673, 1071-1073)

2. W planach finansowych budżetu województwa mazowieckiego na rok: 2019, 2020 i 2021 w Dziale 852 (Pomoc społeczna), Rozdziale 85230 (Pomoc w zakresie dożywiania), planowano po 26 852,0 tys. zł na każdy rok.

(akta kontroli str. 901-915, 1071-1073)

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że *W pismach limitowych do projektu ustawy budżetowej Minister Finansów informuje, że podziału dotacji na poszczególne województwa na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dokona Minister Rodziny i Polityki Społecznej na dalszym etapie prac nad projektem ustawy budżetowej.*

Na początku każdego roku budżetowego Minister Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: Minister RiPS) informował Wojewodę o sposobie podziału środków na realizację modułu 1 i 2 Programu¹² w projektach ustaw budżetowych.

(akta kontroli str. 7, 44-45, 1071-1073, 1081-1083)

Wszystkie gminy z terenu województwa mazowieckiego przekazywały do MUW (za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, dalej: CAS) sprawozdania z informacjami o przewidywanej łącznej liczbie osób, które będą korzystały z form pomocy przewidzianej Programem w 2019 r., 2020 r. i 2021 r.

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że sprawozdania przekazywane przez jst były weryfikowane pod kątem prawidłowości wypełnienia formularza. W przypadku braku pełnych danych kontaktowano się telefonicznie z pracownikami ośrodków pomocy społecznej *odpowiedzialnymi za przekazywane sprawozdania.*

(akta kontroli str. 7, 44-45, 705-706, 1071-1073)

¹⁰ W okresie objętym kontrolą regulamin organizacyjny WPS MUW był ustanawiany Zarządzeniami Dyrektora Generalnego MUW nr: 43 z 26 października 2018 r., 8 z 22 lutego 2019 r., 3 z 8 stycznia 2020 r. oraz zatwierdzany przez Dyrektora Generalnego MUW w dniu 19 stycznia 2021 r.

¹¹ Analizie poddano zakresy obowiązków (obowiązujące w okresie objętym kontrolą) pracowników bezpośrednio związanych z realizacją Programu, tj. kierownika Oddziału do spraw Pomocy Środowiskowej WPS, kierownika Oddziału Zarządzania, Analiz i Budżetu WPS, dwóch starszych specjalistów z Oddziału do spraw Pomocy Środowiskowej WPS.

¹² Pisma: DPS.II.5102.1.2019.MK z 29 stycznia 2019 r., DPS-IV.5102.1.2020.MK z 20 stycznia 2020 r., DPS-IV.5102.1.2021.MK z 14 stycznia 2021 r.

Wojewoda m.in. pismami z dnia 5 kwietnia 2019 r.¹³ i 2020 r.¹⁴ oraz z 2 kwietnia 2021 r.¹⁵ przekazał do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: MRiPS) informacje, dotyczące w szczególności prognozowanej na dany rok: liczby gmin, które będą uczestniczyć w Programie, kwoty środków własnych gmin oraz wysokości dotacji. Powyższe informacje były przekazywane w terminach wskazanych w pismach MRiPS kierowanych do Wojewody w związku z koniecznością przygotowania prognozy w zakresie realizacji modułu 1 i 2 Programu.

(akta kontroli str. 7, 44-45, 550-567, 589-595)

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że Minister RiPS kierował do Wojewody pisma z prośbą o przekazanie informacji w zakresie przewidywanej łącznej liczby osób, które będą korzystały z form pomocy przewidzianej Programem w roku 2020 oraz 2021. Wymagane informacje przekazano na podstawie danych zebranych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej. Przekazywano również informacje o dokonanym podziale środków dla poszczególnych gmin województwa mazowieckiego w latach 2019-2021.

(akta kontroli str. 7, 44-45)

3. W okresie objętym kontrolą Wojewoda, przygotowując propozycje podziału środków dla poszczególnych gmin w województwie na realizację modułu 1 i 2, uwzględnił określone w rozdziale VI.1. ust. 3 Programu kryteria, tj.:

- liczbę dzieci i młodzieży wymagających pomocy,
- liczbę osób dorosłych wymagających pomocy, w tym liczbę osób starszych, niepełnosprawnych,

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że ww. liczby obrazują grupy osób w określonym wieku wymagających wsparcia i potwierdzają konieczność przyznania dotacji na realizację Programu. Wykazana w danym roku liczba (...) jest porównywana z liczbą wykazaną w poprzednim roku. W przypadku zbyt dużej rozbieżności w podanych liczbach z jednostką nawiązywany jest kontakt telefoniczny w celu wyjaśnienia sytuacji i w przypadku konieczności cofany jest wniosek złożony w aplikacji CAS w celu korekty. Suma tych dwóch kategorii stanowi prognozowaną liczbę osób objętych Programem ogółem. Na podstawie prognozowanej liczby osób wyliczana jest przez jst liczba posiłków oraz liczba świadczeń w postaci zasiłku celowego na zakup żywności lub w postaci produktów żywnościowych. W przypadku ewidentnych rozbieżności pomiędzy liczbą osób objętych programem, a liczbą świadczeń z kierownikami lub pracownikami OPS nawiązywany jest kontakt w celu korekty wniosku.

- średni koszt posiłku,

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że jednostkowy przewidywany koszt posiłku (...) ustalany jest przez gminy m.in. na podstawie zarządzeń dyrektorów placówek oświatowych, informacji przekazywanych do OPS przez dyrektorów szkół, wyliczeń prowadzonych przez OPS opartych na kosztach posiłków ponoszonych w poprzednich miesiącach realizacji pomocy, porozumień zawieranych z placówkami prowadzącymi dożywianie dzieci zarówno na terenie gminy jak i poza terenem gminy, powyższe wynika także z zawieranych porozumień, umów z punktami prowadzącymi dożywianie osób dorosłych,

¹³ WPS-I.946.1.319.2019.MB.

¹⁴ WPS-I.946.1.320.2020.MB.

¹⁵ WPS-I.946.1.317.2021.MB.

ogłaszanych zapytań ofertowych, przetargów. Wysokość wnioskowanej i przyznanej kwoty dotacji na posiłki jest uzależniona od liczby posiłków oraz średniego kosztu posiłku.

- przewidywany koszt dowozu posiłków do domów osób starszych, niepełnosprawnych (w przypadku jst zapewniających taki dowóz),
- sytuację finansową gminy (średni poziom dochodów na mieszkańca w gminie),

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że sytuacja finansowa gmin (średni poziom dochodów na mieszkańca w gminie) brana jest pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o zgodzie na zmniejszenie wkładu własnego gminy w realizację zadania.

W okresie objętym kontrolą nie przypisywano wag do ww. kryteriów.

(akta kontroli str. 774-776, 1013-1020, 1062-1068, 1071-1073, 1079-1080, 1191-1196)

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że *kwota przyznanej gminom dotacji określana jest w umowie na podstawie planu budżetu (Wojewody). Ze względu na to, że tylko część środków na realizację Programu zabezpieczona jest w budżecie (pozostała część pochodzi z rezerwy celowej) jednostki otrzymują tylko część wnioskowanej dotacji. O pozostałe środki, w przypadku wystąpienia takiej potrzeby jednostki mogą ubiegać się przy aktualizacji wniosku i podziale środków z rezerw celowych. Plan budżetu na dany rok sporządzany jest na podstawie projektu planu budżetu, w którym zostały uwzględnione środki wykorzystane w poprzednim roku i zwroty dokonane za rok poprzedni. Każdego roku, ze względu na ilość posiadanych środków kwota określona w umowie stanowi około 60 – 70% kwoty wyliczonej na podstawie wysokości środków w budżecie na poprzedni rok, pomniejszonych o zwroty niewykorzystanych środków.*

W latach 2019-2021 WPS stosował wzory wniosków o przyznanie dotacji (tj. formularz „Wniosek o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację programu Posiłki w szkole i w domu w 2019/2020/2021 r.”).

(akta kontroli str. 774-776, 1013-1020, 1071-1073, 1079-1080, 1155-1173)

W każdym roku objętym kontrolą wszystkie gminy z województwa mazowieckiego składały wnioski o przyznanie dotacji w ramach modułu 1 i 2 Programu (po 314 w 2019, 2020 i 2021 roku). Na podstawie badania 30 z nich¹⁶ NIK ustaliła, że wnioski zawierały wszystkie dane, określone w rozdziale VI.1 ust. 3 Programu.

(akta kontroli str. 774-776, 1071-1073)

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że podstawowym źródłem analizy przeprowadzanej na potrzeby przygotowywania propozycji podziału środków są składane przez jst wnioski oraz aktualizacje. Ponadto, analizowane są sprawozdania z wykonania wydatków w dziale 852 – pomoc społeczna oraz sprawozdania z realizacji Programu za poprzedni rok. (...) sprawdzano poprawność wypełnienia wymaganych danych (...). Ponadto podała m.in., że weryfikacja przekazywanych przez gminy informacji na potrzeby realizacji modułu 1 i 2 Programu w kontekście rzeczywistych potrzeb gmin i kosztów miała także miejsce podczas przeprowadzanych aktualizacji wniosków mających na celu bieżące

¹⁶ Badaniem objęto wnioski z 2019 r. gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Lipsko, Jabłonna, Legionowo, Ostrołęka; wnioski z 2020 r. gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Leszno, Sterdyń, Gołmin-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock; wnioski z 2021 r. gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Gołmin-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock. Próbkę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

monitorowanie składanych zapotrzebowań, wykorzystania środków, a w rezultacie dokonanie korekt zapotrzebowania.

(akta kontroli str. 774-776, 957-969)

4. W latach 2019-2021 (do 30 czerwca) Wojewoda kierował do ministra właściwego do spraw budżetu (dalej: Minister Finansów) wnioski o wydanie decyzji budżetowych w sprawie zwiększenia dotacji z rezerwy celowej na realizację modułu 1 i 2 Programu. W zakresie dotyczącym:

- I transzy środków były to wnioski z: 30 maja 2019 r. (decyzją z 13 czerwca 2019 r. zwiększono środki o 8 939 434,00 zł), 2 czerwca 2020 r. (decyzją z 24 czerwca 2020 r. zwiększono środki o 9 159 026,00 zł), 19 maja 2021 r. (decyzją z 10 czerwca 2021 r. zwiększono środki o 10 411 139,00 zł),
- II transzy środków były to wnioski z 13 sierpnia 2019 r. (decyzją z 27 września 2019 r. zwiększono środki o 6 634 769,00 zł) oraz z 28 sierpnia 2020 r. (decyzją z 11 września 2020 r. zwiększono środki o 5 853 063,00 zł).

Powyższe wnioski były składane po upływie od jednego do sześciu dni od przekazania przez MRiPS informacji o sposobie podziału środków w ramach poszczególnych transz. Decyzje w sprawie zmian w budżecie Wojewody były podejmowane przez Wojewodę najpóźniej w ciągu pięciu dni od dnia wydania decyzji przez Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 596-609, 760-797, 805-817, 901-933, 1071-1073, 1197-1208)

W latach 2019-2021 (do 25 sierpnia), jak wyjaśniła Dyrektor WPS MUW, jst nie zgłaszały problemów z brakiem płynności w przekazywaniu środków na realizację Programu.

(akta kontroli str. 679, 708-709)

Średni wskaźnik udziału środków własnych gmin w kosztach realizacji modułu 1 i 2 Programu wyniósł w:

- 2019 r. 37,2% (84 gminy z udziałem środków własnych w kosztach realizacji Programu na poziomie 20%, 54 gminy – udział od 21% do 30%, 98 gmin – udział od 31% do 40%, 78 gmin – udział powyżej 40%),
- 2020 r. 34,0% (103 gminy z udziałem środków własnych w kosztach realizacji Programu na poziomie 20%, 83 gminy – udział od 21% do 30%, 72 gmin – udział od 31% do 40%, 56 gmin – udział powyżej 40%).

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że *dane dotyczące średniego wskaźnika udziału środków własnych gmin w ostatecznych kosztach realizacji Programu w 2021 r. na tym etapie nie są znane. (...) Ustalony udział procentowy wkładu własnego zawarty został w umowach zawieranych z jst. 222 gminom wkład własny ustalony został na poziomie 20%, 11 gminom na poziomie 37%, 81 gminom na poziomie 40%.*

(akta kontroli str. 688-705, 1071-1073)

W okresie objętym kontrolą, w ramach modułu 1 i 2 Programu, Wojewoda zawarł łącznie 942 umowy dotacji (po 314 w 2019, 2020 i 2021 roku). Badanie 30 z nich (po 10 z każdego kontrolowanego roku budżetowego)¹⁷ wykazało, że:

¹⁷ 2019 r. - umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Lipsko, Jabłonna, Legionowo, Ostrołęka, Płock; 2020 r. - umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Leszno, Sterdyń, Gołym-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock; 2021 r. - umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Gołym-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock. Próbkę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

- umowy zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 150 ust. 2 pkt 1-6 ufp, w tym m.in.: szczegółowy opis zadania, na jaki dotacja została przyznana, termin jego wykonania, wysokość udzielonej dotacji oraz tryb kontroli wykonania zadania,
- cztery umowy odnoszące się do roku 2019 zawarte z Prezydentem Miasta Płocka, Prezydentem Miasta Ostrołęki, Burmistrzem Lipska, Prezydentem Miasta Radomia zostały nierzetelnie sporządzone w zakresie odnoszącym się do sprawozdań kwartalnych, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- uruchomienie środków następowało na podstawie zapotrzebowań składanych przez gminy (tj. zgodnie z postanowieniami badanych umów dotacji),
- w przypadku umów odnoszących się do 2021 r. Wojewoda nie zapewnił możliwości uruchomienia środków w terminie określonym w rozdziale VIII.1 Programu ppkt 2 harmonogramu, zgodnie z którym Wojewoda we współpracy z wójtami (burmistrzami, prezydentami miast) powinien do końca marca zrealizować zadanie polegające na podziale środków dla poszczególnych gmin w województwie i uruchomić je z części budżetu państwa, których jest dysponentem. Umowy podpisane jednostronnie przez Wojewodę, na podstawie których miały być przekazywane dotacje, przesłano gminom (do podpisu) dopiero 1 kwietnia 2021 r., co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- przy ustalaniu wysokości dotacji uwzględniono wymagany udział środków własnych gminy oraz kryteria określone w rozdziale V.1. ust. 6 Programu.

(akta kontroli str. 596-609, 688-705, 760-797, 805-817, 901-933, 1062-1068, 1071-1073, 1076-1078)

W latach 2019-2021 (do 27 sierpnia), w ramach modułu 1 i 2 Programu, wnioski o zgodę na zwiększenie kwoty dotacji wraz z uzasadnieniem złożyło łącznie 596 gmin. W 2019 r. złożono 159 wniosków, z czego dziewięć rozpatrzono negatywnie, w 2020 r. – 207 wniosków (osiem rozpatrzono negatywnie) i w 2021 r. – 230 wniosków (osiem rozpatrzono negatywnie).

(akta kontroli str. 760-797, 1071-1073)

Badanie dokumentacji dotyczącej pięciu wybranych gmin, w tym trzech w przypadku których Wojewoda wyraził zgodę na zwiększenie udziału dotacji w kosztach realizacji zadania¹⁸ oraz dwóch gdzie takiej zgody nie udzielił¹⁹ wykazało, że:

- w każdym przypadku powyższa zgoda (lub jej brak) poprzedzona była pisemnym wnioskiem wójta (burmistrza) zawierającym uzasadnienie²⁰,
- przy rozpatrywaniu wniosków stosowano jednakowe kryteria (stopa bezrobocia, sytuacja finansowa gminy),
- wnioski negatywnie rozpatrzone dotyczyły gmin, w których stopa bezrobocia była poniżej średniej dla województwa oraz średni poziom dochodów na mieszkańca znajdował się powyżej średniej dla kraju.

¹⁸ Badaniem objęto dokumentację dot. gmin: Lipsko (2019 r.) oraz Bielany i Gołymin-Ośrodek (2020 r.).

¹⁹ Badaniem objęto dokumentację dot. gmin: Prażmów (2019 r.) oraz Lesznowola (2020 r.).

²⁰ Wniosek gminy Lipsko wpłynął do MUW 28 stycznia 2019 r., gminy Prażmów – 18 stycznia 2019 r., gminy Bielany – 31 marca 2020, gminy Gołymin-Ośrodek – 2 kwietnia 2020 r., gminy Lesznowola – 1 kwietnia 2020 r.

Gminy nie były pisemnie informowane o wyrażeniu zgody (lub jej braku) na ww. wnioskowane zwiększenie kwoty dotacji.

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że zapisy Programu nie odnoszą się do konieczności informowania jednostek w powyższych sprawach. *W województwie mazowieckim przyjmowane i rozpatrywane są wnioski gmin o ww. zgodę. Informacje, na temat ustalonej wysokości udziału środków własnych są zawarte w umowach. Niemniej jednak, przyjmując że informowanie jednostek o podjętych decyzjach w ww. sprawie może być dobrą praktyką, od 2022 roku w województwie mazowieckim informacje takie będą przesyłane do wnioskujących gmin.*

(akta kontroli str. 760-797, 1071-1073)

5. Według stanu na dzień 1 września 2021 r. pełnej kwoty dotacji na zadania w ramach modułu 1 i 2 Programu nie wykorzystano:

- w 2019 r. 120 gmin (w łącznej kwocie 652 293,30 zł),
- w 2020 r. 127 gmin (w łącznej kwocie 1 016 706,77 zł).

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że zarówno w 2019 jak i 2020 r. niewykorzystanie pełnej dotacji wynikało m.in. z: mniejszej niż pierwotnie planowano liczby osób korzystających z pomocy w ramach Programu, poprawy sytuacji materialno-bytowej osób i rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych, wzrostu dochodów rodzin (co skutkowało przekroczeniem kryterium dochodowego) oraz zmniejszającego się zainteresowania świadczeniami z pomocy społecznej. Dodała również, że główną przyczyną wzrostu w 2020 r. niewykorzystanej kwoty dotacji był ogłoszony stan epidemii COVID-19.

(akta kontroli str. 579-587, 674-710, 760-797, 805-816, 1071-1073)

Wojewoda nie stwierdził przypadków dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

(akta kontroli str. 579-587, 760-797, 805-816)

Szczegółowym badaniem w zakresie m.in. kontroli wykorzystania środków przekazanych na realizację Programu, NIK objęła próbę 15 umów (po pięć w każdym roku)²¹. Badanie wykazało, że:

- oceny spełniania warunków umowy, w tym prawidłowości wykorzystania dotacji (rozliczenia) dokonywano w oparciu m.in. o przedkładane sprawozdanie roczne (roczną informację), co wynikało z postanowień zawartych umów (w § 3 ust. 1).

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że *rozliczenie środków przekazanych przez Wojewodę następuje na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu rocznym (wzór opracowany przez MRiPS). Procedura rozliczenia obejmuje: weryfikację czy wszystkie jst przekazały sprawozdanie w terminie wynikającym z Programu; weryfikację przez pracownika realizującego zadania przedłożonych sprawozdań w zakresie zgodności danych z zawartą umową wraz z aneksami (wysokość wydatkowanych środków, zachowanie udziału wkładu własnego, prawidłowość przekazanych danych liczbowych – reguły walidujące). W zakresie podejmowanych działań, w przypadku stwierdzenia nieścisłości przekazywana jest telefoniczna informacja o błędach do odpowiednich jednostek, a następnie dokonywana jest ponowna weryfikacja wgranych sprawozdań. Sprawozdania zbiorcze, po analizie dokonanej przez osobę zajmującą się Programem*

²¹ 2019 r. – umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Lipsko, Jabłonna; 2020 r. - umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Gołym-Ośrodek, Bielany; 2021 r. - umowy z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Gołym-Ośrodek, Bielany. Próbkę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

przekazywane są w systemie EZD (elektroniczne zarządzanie dokumentacją) do kierownika oddziału a następnie do dyrektora wydziału (akceptacje w systemie EZD). W zakresie analizowanych dokumentów wskazać należy: umowy wraz z aneksami, uchwały rad gmin, składane aktualizacje wniosków o dofinansowanie realizacji zadania, plany budżetu oraz sprawozdanie finansowe przedłożone przez jednostki do WPS,

- rozliczone kwoty dotacji wykazane w przedkładanych sprawozdaniach rocznych za 2019 r. i 2020 r. w żadnym przypadku nie przekraczały kwot dotacji określonych w umowach dotacji,
- w jednym przypadku doszło do zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 6 513,69 zł (gmina Jabłonna)²². Wynikało to, jak podała Dyrektor WPS MUW, *z absencji uczniów oraz przekroczenia przez rodziny, otrzymujące dotychczasową pomoc, kryterium dochodowego (...),*
- wśród badanych umów nie wystąpiły przypadki konieczności zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości,
- w jednym przypadku przeprowadzono kontrolę na miejscu realizacji dotowanych zadań (Miasto Radom²³). Jak wyjaśniła Zastępca Dyrektora WPS MUW²⁴, *Wojewoda m.in. na bieżąco ocenia realizację modułu I i II Programu. W jej ramach, od jednostek realizujących Program zbierano i analizowano dane dotyczące między innymi wysokości wydatkowanych środków, przeznaczenia środków czy liczby osób objętych pomocą. Ponadto analizowano uchwały rady gminy, umożliwiające podwyższenie kryterium dochodowego, uprawniające do otrzymania pomocy oraz przyjmujące odpowiedni program osłonowy. (...) Ponadto przekazywanie środków na rachunki bankowe gmin odbywało się w oparciu o składane dwa razy w miesiącu zapotrzebowania na środki finansowe z budżetu wojewody. W celu kontroli stopnia wykorzystania przekazanych środków finansowych co kwartał zbierane były z gmin sprawozdania z wykonania wydatków.*

(akta kontroli str. 74-98, 325-385, 674-726, 1076-1078, 1174-1190)

Badanie w zakresie terminowości zatwierdzania rozliczeń zawartych w sprawozdaniach rocznych (rocznych informacjach), przeprowadzone na próbie 11 sprawozdań (pięć za 2019 r. i sześć za 2020 r.)²⁵ wykazało, że w jednym przypadku (dotyczącym gminy Sterdyń) sprawozdanie zostało zatwierdzone po terminie wynikającym z art. 152 ust. 2 ufp oraz § 2 ust. 11 umowy, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 74-87, 268-269, 957-969, 995-1000, 1026-1033, 1174-1190)

²² Zwrot dotyczył dotacji niewykorzystanej w 2019 r.

²³ Przedmiot kontroli obejmował wykorzystanie dotacji otrzymanej na realizację Programu. Kontrolą objęto 2020 r. W kontroli tej nie stwierdzono nieprawidłowości (sformułowano ocenę pozytywną).

²⁴ Posiadająca Pełnomocnictwo Nr 33/2/2021 z 17 czerwca 2021 r. do udzielania i podpisywania w imieniu Wojewody odpowiedzi na pytania kontrolerów w zakresie objętym przedmiotem niniejszej kontroli.

²⁵ 2019 r. – sprawozdania gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Lipsko, Jabłonna; 2020 r. - sprawozdania gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Gołymin-Ośrodek, Bielany, Sterdyń. Próbę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W przypadku 10 umów dotacji²⁶ (z 30 badanych) odnoszących się do 2021 r. Wojewoda nie zapewnił możliwości uruchomienia środków w terminie określonym w rozdziale VIII.1 Programu ppkt 2 harmonogramu. Umowy podpisane jednostronnie przez Wojewodę, na podstawie których miały być przekazywane dotacje, przesłano gminom (do podpisu) dopiero 1 kwietnia 2021 r. mimo, że zgodnie z ww. harmonogramem uruchomienie środków z części budżetu państwa, której dysponentem jest Wojewoda, powinno nastąpić do końca marca.

Należy dodać, że decyzja w sprawie zatwierdzenia ostatecznych kwot dochodów i wydatków dla jednostek budżetowych i Wydziałów MUW na 2021 r. była podjęta przez Wojewodę 3 lutego 2021 r.

(akta kontroli str. 325-385, 674-680, 818-821, 901-907, 957-969, 1001-1012, 1076-1078)

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że do czerwca b.r. analogicznie jak w latach poprzednich obowiązywał system procedowania umów uwzględniający zatwierdzenie poszczególnych wzorów umów oraz umów właściwych zawierających zindywidualizowane dane dotyczące poszczególnych gmin przez prawników oraz Wydział Finansów zarówno wersji elektronicznej jak i wydruku umowy. Jednocześnie umowy zatwierdzane były przez prawnika oraz Wydział Finansów i Budżetu, następnie podpisane przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej na podstawie upoważnienia Wojewody, w trzech egzemplarzach przekazywano do j.s.t. wraz z pismem informującym o konieczności podpisania i zwrotu 2 egz. umów. Jednocześnie (...) w przypadku województwa mazowieckiego terminowe podpisanie umów jak i przekazanie środków w terminie wynikającym z pkt VIII.1. Programu ppkt 2 (do końca marca) jest znacznie utrudnione ze względu na skalę jednostek uczestniczących w Programie. W związku z par. 5 ust. 7 załącznika nr 3 do Polityki Rachunkowości, od czerwca b.r. odstąpiono od paraflowania pisemnych wersji umów. Akceptacje wersji w EZD będą dołączane do odpowiedniej sprawy papierowej. Dokładane są jednocześnie wszelkie starania, aby zapewnić terminowe przekazywanie dotacji dla gmin realizujących Program.

(akta kontroli str. 674-680, 818-821, 957-969)

2. Jedno z 11 badanych rozliczeń, zawarte w sprawozdaniu rocznym za 2020 r. (rocznej informacji), dotyczące gminy Sterdyń, zostało zatwierdzone cztery dni po terminie wynikającym z art. 152 ust. 2 ufp oraz § 2 ust. 11 umowy dotacji nr WPS-I.946.1.258.2020. Sprawozdanie zostało przekazane w systemie CAS 5 stycznia 2021 r., a jego zatwierdzenie nastąpiło 8 lutego 2021 r.

Zgodnie z art. 152 ust. 2 ufp zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym, przedstawionego przez obowiązującą do tego jednostkę, powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia jego przedstawienia. W § 2 ust. 11 umowy dotacji zawartej z gminą Sterdyń wskazano, że Wojewoda, w terminie 30 dni od daty otrzymania rocznej informacji, o której mowa w ust. 9, zatwierdza ją lub wnosi uwagi do jej treści, informując o tym Gminę.

Wojewoda nie wnosił uwag do treści ww. sprawozdania.

(akta kontroli str. 74-87, 268-269, 818, 995-1000, 1026-1033)

²⁶ Umowy zawarte w 2021 r. z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Gołym Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock.

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że w związku z tym, że sprawozdanie roczne przekazuje 314 gmin województwa mazowieckiego, weryfikacja i zatwierdzanie poszczególnych sprawozdań, w tym gminy Sterdyń odbywało się stopniowo wraz z napływem sprawozdań z poszczególnych gmin. Jednocześnie deklaruje podjęcie działań w kierunku usprawnienia procesu zatwierdzenia ww. sprawozdań.

(akta kontroli str. 957-969)

3. Cztery umowy dotacji (spośród 30 badanych) zawarte w 2019 r. z Prezydentem Miasta Płocka²⁷, Prezydentem Miasta Ostrołęki²⁸, Burmistrzem Lipska²⁹, Prezydentem Miasta Radomia³⁰ zostały sporządzone nierzetelnie. W § 3 ust. 1 ww. umów zawarto postanowienia niespójne z treścią § 2 ust. 9 ww. umów w zakresie odnoszącym się do sprawozdań kwartalnych, tj.:

- w § 3 ust. 1 wskazano:

Wojewoda dokonuje oceny spełniania warunków określonych w § 1 ust. 1 i 2 umowy w tym prawidłowości wykorzystania dotacji w oparciu o przedkładane sprawozdania kwartalne i roczne, o których mowa w § 2 ust. 9.

przy czym

- w § 2 ust. 9 nie zawarto postanowień dotyczących przedkładania kwartalnych sprawozdań. Wskazano jedynie, że *Gmina jest zobowiązana do przekazywania w zakresie i terminach zawartych w części VII.1-3 Programu, rocznej informacji o jego realizacji. Informację należy przekazać w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).*

Ponadto, w zawieranych aneksach do ww. umów nie wyeliminowano niespójności treści postanowień § 2 ust. 9 i § 3 ust. 1.

(akta kontroli str. 74-86, 957-994, 1076-1078)

Dyrektor WPS MUW wyjaśniła, że zawarcie w § 3 ust. 1 ww. umów postanowień niespójnych z treścią § 2 ust. 9 ww. umów w zakresie odnoszącym się do sprawozdań kwartalnych wynikało z omylnego pozostawienia zapisu tożsamego z treścią § 3 ust. 1 wzoru umowy z 2018 r. Powyższe zapisy nie miały negatywnego wpływu na przebieg realizacji Programu w przypadku ww. gmin. Na podstawie złożonych sprawozdań Wojewoda dokonał oceny realizacji zadania określonego Programem przez jego beneficjentów – do czego zobowiązany jest na podstawie postanowień Programu. Należy również podkreślić, że zgodnie z pkt VII. 1 Programu roczną informację o realizacji Programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje do wojewody w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku. Program nie nakłada na beneficjenta dotacji obowiązku składania sprawozdań kwartalnych.

(akta kontroli str. 957-969)

Podkreślić należy, że stwierdzona nierzetelność w sporządzaniu ww. umów dotyczyła postanowień określających dokumentację, w oparciu o którą jest oceniania m.in. prawidłowość wykorzystania dotacji.

²⁷ WPS-I.946.1.151.2019.

²⁸ WPS-I.946.1.114.2019.

²⁹ WPS-I.946.1.65.2019.

³⁰ WPS-I.946.1.207.2019.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody w kontrolowanym zakresie. Stwierdzone nieprawidłowości w ramach modułu 1 i 2 Programu nie miały wpływu na realizację zadań.

2. Monitorowanie i ocena oraz koordynowanie przez Wojewodę realizacji modułu 1 i 2 Programu

1. W okresie objętym kontrolą sposób monitorowania przez Wojewodę realizacji zadań określonych Programem w ramach modułu 1 i 2 nie został sformalizowany.

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że podejmowane działania w ramach ww. monitorowania *wynikają z postanowień zawartych w pkt VIII Programu odnoszących się m.in. harmonogramu realizacji Programu, opisu zadań oraz wskazanych terminów ich realizacji.*

(akta kontroli str. 7-8, 45-49, 529)

Podejmowane przez Wojewodę, w okresie objętym kontrolą, działania w ramach monitorowania miały charakter cykliczny. Polegały one m.in. na:

- aktualizowaniu *Wniosku o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”* i jego opublikowaniu w CAS³¹; Dyrektor WPS MUW podała m.in., że dane zawarte w ww. wnioskach (przekazywanych przez gminy) pozwalały na bieżące monitorowanie zapotrzebowania i wykorzystania środków (w 2019 i 2020 r. przeprowadzono po trzy aktualizacje, a w 2021 r. jedną aktualizację³²),
- zawieraniu aneksów uwzględniających sytuację poszczególnych gmin,
- kierowaniu do gmin pism m.in. w sprawie: zapewnienia pełnego wykorzystania otrzymanych oraz zaplanowanych środków (adresowanych do gmin, które zgłosiły zmniejszone zapotrzebowanie na środki z Programu), zintensyfikowania działań mających na celu skierowanie pomocy do osób potrzebujących w związku z trwającą epidemią COVID-19, przyjęcia przez rady gmin niezbędnych rozwiązań prawnych związanych z realizacją Programu,
- analizowaniu sprawozdań dotyczących realizacji Programu zamieszczanych w CAS, zarówno sprawozdań jednorazowych, jak i sprawozdań resortowych, publikowanych przez MRiPS.

Dyrektor WPS MUW podała również m.in., że utrzymywany był bieżący kontakt telefoniczny z ośrodkami pomocy społecznej realizującymi Program, a zgłaszane wątpliwości i problemy były każdorazowo rozwiązywane.

Wojewoda przekazywał do MRiPS informacje w zakresie m.in.:

- ogólnej liczby osób objętych wsparciem w ramach Programu, w tym liczby osób starszych, niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach Programu (stan na dzień 30.11.2019 r.)³³,
- prognozy realizacji Programu w 2019, 2020 i 2021 roku.

(akta kontroli str. 7-8, 45-49, 518-578, 727-759, 1155-1173)

³¹ Pisma m.in. z: 23 kwietnia 2019 r. (WPS-I.946.1.327.2019.MB), 8 lipca 2020 r. (WPS-I.946.1.332.2020.MB), 22 kwietnia 2021 r. (WPS-I.946.1.329.2021.MB).

³² Według stanu na 30 czerwca 2021 r.

³³ Pismo z 5 grudnia 2019 r. (WPS-I.946.1.349.2019).

W okresie objętym kontrolą do monitorowania wykorzystywano m.in. mierniki stopnia realizacji modułu 1 i 2 Programu, określone w rozdziale II Programu oraz dane zawarte w informacjach o realizacji Programu. Oprócz podstawowych mierników osiągania celów Programu, Wojewoda nie przyjął innych mierników.

(akta kontroli str. 7-8, 45-49, 529)

2. Na podstawie badania 30 umów dotacji³⁴ NIK ustaliła, że w każdej z nich zawarto (w § 2), wynikający z postanowień rozdziału VII.1. ust. 1 Programu, obowiązek przekazywania przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do Wojewody rocznej informacji o realizacji Programu. W powyższych umowach określono również:

- sposób przekazywania informacji, tj. m.in. za pośrednictwem CAS,
- prawo Wojewody do żądania m.in. przedstawienia dodatkowych informacji i wyjaśnień do informacji,
- termin na zatwierdzenie informacji lub wniesienie do niej uwag przez Wojewodę.

W pismach z 13 stycznia 2020 r.³⁵ i 5 stycznia 2021 r.³⁶ (adresowanych do gmin z terenu województwa mazowieckiego) MUW zawarło m.in. informację o terminie przekazania w CAS informacji o realizacji Programu.

Odnosnie mechanizmów weryfikacji terminowości, prawidłowości i rzetelności rocznej informacji o realizacji Programu Dyrektor WPS MUW podała m.in., że pisemnie przekazywano gminom informację o terminie przesłania w CAS sprawozdania rocznego z realizacji Programu za 2019 r. i 2020 r. Ponadto na portalu Empatia³⁷, w zakładce statystyka/pomoc społeczna, widnieją wymagane terminy przekazywania sprawozdań resortowych.

(akta kontroli str. 8, 49-50, 516-522, 1074)

Prawidłowość oraz rzetelność przekazywanych przez gminy rocznych informacji o realizacji Programu weryfikowana była w CAS.

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że w *przypadku wystąpienia błędów w przekazanych sprawozdaniach każdorazowo kontaktowano się telefonicznie z pracownikiem wskazanym w sprawozdaniu jako osoba do kontaktu wyjaśniając występujące nieprawidłowości. W uzgodnieniu z pracownikiem WPS jednostka dokonywała korekt danych zawartych w przekazywanych informacjach. Zastępca Dyrektora WPS MUW poinformowała m.in., że Wojewoda każdorazowo podejmuje działania nadzorcze w sytuacji niezłożenia sprawozdań rocznych z realizacji Programu.*

(akta kontroli str. 8, 49-51, 947-956)

Szczegółową kontrolą NIK objęła próbę 20 rocznych informacji o realizacji Programu (po 10 za 2019 r. i 2020 r.)³⁸. NIK ustaliła m.in., że:

³⁴ Umowy zawarte w 2019 r. z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Lipsko, Jabłonna, Legionowo, Ostrołęka, Płock; umowy zawarte w 2020 r. z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Leszno, Sterdyń, Gołymin-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock; umowy zawarte w 2021 r. z gminami: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Gołymin-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock. Próbę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

³⁵ WPS-I.0442.2.2020.MoW.

³⁶ WPS-I.946.1.315.2021.MB.

³⁷ <https://empatia.mpips.gov.pl/web/piu/terminy-przekazywania-sprawozdan-w-centralnej-aplikacji-statystycznej>

³⁸ Zbadano informacje za 2019 r. gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Maciejowice, Leszno, Lipsko, Jabłonna, Legionowo, Ostrołęka, Płock oraz informacje za 2020 r. gmin: Radom, Grójec, Zabrodzie, Leszno, Sterdyń, Gołymin-Ośrodek, Bielany, Legionowo, Ostrołęka, Płock. Próbę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

- informacje były przekazywane w postaci elektronicznej (w CAS), stosownie do postanowień rozdziału VII.1. ust. 4 Programu,
Dyrektor WPS MUW podała m.in., że WPS podjął decyzję o zbieraniu od 2020 r. informacji z realizacji Programu również w wersji papierowej – podpisanej przez wójta/burmistrza/prezydenta.
- informacje zostały przekazane Wojewodzie w terminie określonym w rozdziale VII.1. ust. 1 Programu, z wyjątkiem informacji za 2020 r. gminy Leszno, którą złożono z jednodniowym opóźnieniem,
- informacje zawierały kompletne dane, m.in. o liczbie osób objętych pomocą w ramach Programu oraz o kosztach realizacji pomocy,
- w dwóch przypadkach Wojewoda stwierdził niekompletność podpisów w przekazanych wersjach papierowych informacji (dotyczy informacji za 2020 r. gmin Gołymin-Ośrodek i Ostrołęka)³⁹.

(akta kontroli str. 8, 49-51, 60-88, 530-549, 674-710, 916-933, 1075)

Odnosnie analizy rocznej informacji o realizacji Programu Dyrektor WPS MUW podała m.in., że *Dokonywano weryfikacji przekazywanych danych pod kątem zgodności z dokonanymi wydatkami wykazywanymi w sprawozdaniu z wykonania wydatków za 2019 oraz 2020 r. (...), zgodności udziału środków własnych gminy wydatkowanych na realizację Programu z zawartą umową (...), wydatkowania środków na realizację Programu zgodnie z przeznaczeniem, w zakresie dofinansowania wsparcia dzieci i młodzieży, którzy nie muszą spełniać warunków otrzymania pomocy w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pod warunkiem przyjęcia przez gminę odpowiedniego programu osłonowego regulującego tę kwestię. Ponadto przeprowadzona analiza rocznej informacji za 2020 r., skutkowała opracowaniem dokumentu pn. Analiza programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2020 r. w województwie mazowieckim z 19.04.2021 r.*

W powyższym dokumencie zawarto m.in. dane dotyczące liczby osób objętych pomocą oraz kosztów realizacji Programu w 2020 r., a także wnioski płynące z porównania ww. danych z danymi za rok 2019 r.

(akta kontroli str. 8, 49-51, 523-528, 711-722, 1075)

3. W okresie objętym kontrolą wszystkie gminy z terenu województwa mazowieckiego uczestniczyły w realizacji Programu. Pomocą objęto:

- w 2019 r. 108 104 osób, 98,4% planu (109 917); wydatkowano łącznie 64 960 858,26 zł (z tego: 24 102 071,06 zł - środki własne gmin, 40 858 787,20 zł - przekazane dotacje),
- w 2020 r. 111 984 osób, 113,7% planu (98 488); wydatkowano łącznie 60 196 135,27 zł (z tego: 20 505 464,04 zł - środki własne gmin, 39 690 671,23 zł - przekazane dotacje).

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że w 2021 r. na podstawie złożonych w CAS wniosków pn. *Wniosek o przyznanie dotacji celowej dla gminy na realizację programu "Posiłek w szkole i w domu" w 2021 r. ustalono, iż pomocy w ramach Programu wymaga 96 395 osób, natomiast w I aktualizacji wniosku wykazano 94 119 osób wymagających pomocy w ramach Programu, co na obecnym etapie realizacji Programu stanowi 85,6 % przewidywanej do objęcia Programem liczby*

³⁹ Obie gminy złożyły wersje papierowe informacji uzupełnione o wymagane podpisy.

osób. Dane w zakresie stopnia realizacji Programu w 2021 r. mogą ulec zmianie (...). Ponadto podała m.in., że w ocenie MUW osiągnięto cele wynikające z realizacji modułu 1 i 2 Programu na poziomie województwa mazowieckiego. Wszystkie gminy województwa mazowieckiego, zgodnie z założonymi celami uczestniczą w realizacji Programu. Stopień realizacji Programu na poziomie województwa określa ponadto liczba osób objęta pomocą.

(akta kontroli str. 8, 51-59, 1025, 1075)

Występujący w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 wzrost liczby osób objętych pomocą w ramach Programu (o 3 880 osób) widoczny jest w szczególności we wsparciu udzielanym w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, gdzie liczba osób korzystająca z tej formy pomocy zwiększyła się o 37%⁴⁰.

(akta kontroli str. 8, 51-59, 718-722)

Odnosnie spadku liczby osób korzystających z pomocy w formie posiłku w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. (o 19,5%⁴¹), Dyrektor WPS MUW wyjaśniła m.in., że wynikał on z ograniczeń związanych z sytuacją pandemiczną, która znacząco wpłynęła na realizację Programu. Zamknięcie szkół oraz wprowadzenie nauki zdalnej istotnie ograniczyło realizację pomocy w ramach Programu w formie posiłków w szkole. Jednocześnie poza stołówkami prowadzącymi dożywianie dla dzieci podczas pobytu w placówce oświatowej (szkole, przedszkolu) na terenie gmin (w szczególności gmin wiejskich) funkcjonują nieliczne stołówki, w których pomoc w formie posiłku mogła być realizowana(...) Do jst kierowano pisma oraz rekomendacje MRiPS wskazujące, iż w sytuacji zamknięcia placówek edukacyjnych oraz stołówek szkolnych, w których dziecko/uczeń spożywało posiłki, kierownik ośrodka pomocy społecznej ma możliwość przyznania na ten okres pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności bądź świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych (...). Skutkiem powyższego był wzrost liczby osób korzystających z pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności(...).

(akta kontroli str. 54-59, 674-710)

4. W okresie objętym kontrolą, w ramach działań koordynujących dotyczących modułu 1 i 2 Programu, Wojewoda zwracał się np. do MRiPS o interpretację kwestii, które nie były doprecyzowane w Programie, jak również o rozstrzygnięcie wątpliwości związanych z realizacją Programu, co zostało opisane w pkt 5 wystąpienia pokontrolnego (obszar nr 2). Działania Wojewody polegające na kierowaniu do gmin pism informacyjnych, nadzorczych związanych z poszczególnymi etapami realizacji Programu zostały opisane w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego (obszar nr 2).

(akta kontroli str. 6-8, 10, 38-49, 52-53, 488-515, 518-578, 727-759)

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że w celu zapewnienia ciągłości, spójności oraz bezkonfliktowości w osiąganiu celów Programu m.in. utrzymywano bieżący kontakt telefoniczny z OPS-ami, odpowiadając na zgłaszane wątpliwości, zapytania, monitorowano poziom wydatkowanych środków (...).

(akta kontroli str. 6-7, 10, 38-41, 52-53, 488-515)

⁴⁰ Z tej formy wsparcia w 2019 r. skorzystało 60 441 osób, a w 2020 r. – 82 812 osób.

⁴¹ Z tej formy pomocy w 2019 r. skorzystało 54 959 osób, a w 2020 r. – 44 230 osób.

5. Dyrektor WPS MUW poinformowała m.in., że w 2019 r. i 2020 r. nie zaobserwowano znaczących trudności wynikających z funkcjonowania modułu 1 i 2 Programu, a największym ryzykiem było nieprecyzyjne szacowanie wysokości środków potrzebnych do realizacji Programu przez poszczególne jst.

W okresie objętym kontrolą gminy wielokrotnie zgłaszały zmniejszone zapotrzebowanie na środki z Programu. Takiego zgłoszenia dokonywały m.in. gminy: Sanniki, Głowaczów, Magnuszew, Sarnaki, Szelków, Wiśniewo, Goworowo, Wąsewo, Stary Lubotyń i Zaręby Kościelne.

W okresie objętym kontrolą Wojewoda nie zgłaszał do Ministra RiPS uwag i rekomendacji dotyczących funkcjonowania modułu 1 i 2 Programu. MUW zwracał się do MRiPS o interpretację kwestii, które nie były doprecyzowane w Programie, jak również o rozstrzygnięcie wątpliwości związanych z realizacją Programu⁴².

Dyrektor WPS MUW podała m.in., że Wojewoda *pozytywnie ocenia realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” na terenie województwa i wskazuje na dalszą konieczność realizacji założeń programowych, które przyczyniają się do zapewnienia posiłku dzieciom, uczniom, młodzieży oraz osobom dorosłym, zwłaszcza osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym wymagającym szczególnego wsparcia w przypadku braku możliwości pokonania występujących trudności życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.* Odnośnie sposobu podziału środków wskazanego w rozdziale VI.1. Programu podała m.in., że w opinii Wojewody jest on ustanowiony optymalnie, tj. uwzględnia wszystkie najistotniejsze czynniki, które w sposób obiektywny różnicują sytuację poszczególnych województw, wpływając tym samym na takie opracowanie propozycji podziału środków.

(akta kontroli str. 6-7, 38-41, 488-515)

Stwierdzone
nieprawidłowości
OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody w badanym obszarze.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Działania Wojewody w ramach modułu 3 Programu

Zgodnie z zawartym Porozumieniem, Kurator przyjął do realizacji zadania Wojewody określone w rozporządzeniu RM w sprawie modułu 3.

(akta kontroli str. 4-21, 313-314, 1034-1057)

Odnośnie planowania środków dotyczących modułu 3 Programu Wojewoda podał m.in., że *plan budżetu na dany rok jest opracowywany zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów w granicach limitu wynikającego z pisma Ministra przekazującego wstępne kwoty wydatków dla województwa mazowieckiego. Przyznany limit nie uwzględniał środków finansowych programu „Posiłek w szkole i w domu” moduł 3, na tym etapie prac, jak również z uwagi na nieumieszczanie środków w przyznanym limitach finansowych, nie ma zasadności do planowania mierników rzeczowych realizacji celów tych działań. Środki na realizację Programu w całości pochodzą*

⁴² Pismo z: 4 stycznia 2019 r., WPS-I.946.1.317.2019.MB (dot. m.in. kwestii pokrywania kosztów dowozu posiłków do szkół dla osób wskazanych w module 1 ze środków własnych gminy przeznaczonych na Program), 27 sierpnia 2020 r., WPS-I.946.1.335.2020.MB (dot. m.in. kwestii możliwości przyznania dziecku pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w celu samodzielnego opłacenia posiłku dziecka w stołówce szkolnej przez kierownika ośrodka pomocy społecznej), 2 czerwca 2021 r., WPS-I.940.2.7.2021.MB (dot. m.in. możliwości wnioskowania przez gminę o zwiększenie dotacji) i 24 czerwca 2021 r., WPS-I.940.2.9.2021.MB (dot. m.in. interpretacji zapisów rozdziału VII.1. Programu).

z uruchamianej w ciągu roku rezerwy celowej budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Edukacji Narodowej. Rezerwy celowe planowane w budżecie państwa w części 83 i zgodnie z art. 154 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych uruchamiane są na wniosek dysponentów (...).

(akta kontroli str. 934-946)

W okresie objętym kontrolą, Wojewoda występował o zwiększenie planu wydatków o środki z rezerwy celowej (poz. 27 na „Realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”) w terminie do 15 czerwca danego roku, tj. zgodnie z harmonogramem określonym w rozdziale VIII.2 pkt 9 Programu⁴³.

(akta kontroli str. 822-826, 871-900, 1034-1057, 1069)

W okresie objętym kontrolą, Wojewoda otrzymywał od Kuratora wykazy *organów prowadzących szkoły wraz z wysokością udzielonego wsparcia finansowego w odniesieniu do poszczególnych szkół objętych wsparciem finansowym*, które były następnie niezwłocznie publikowane na stronie internetowej BIP MUW, zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia RM w sprawie modułu 3. Wykaz przekazany Wojewodzie:

- 3 czerwca 2019 r. opublikowano 7 czerwca 2019 r.,
- 3 czerwca 2020 r. opublikowano 9 czerwca 2020 r.,
- 25 maja 2021 r. opublikowano 8 czerwca 2021 r., tj. w 14 dniu od jego przekazania, co było spowodowane problemami technicznymi.

(akta kontroli str. 822-870, 934-946, 1069)

Przekazanie przez Wojewodę organom prowadzącym szkoły środków budżetu państwa w ramach wsparcia finansowego następowało w terminach określonych w § 13 ust. 3 rozporządzenia RM w sprawie modułu 3⁴⁴.

(akta kontroli str. 1069)

W okresie objętym kontrolą Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował kontrolę nad realizacją zadań powierzonych Kuratorowi, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 934-946, 1058-1061, 1070)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W okresie objętym kontrolą Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował kontrolę nad realizacją zadań powierzonych Kuratorowi (na mocy zawartego Porozumienia), określonych w rozporządzeniu RM w sprawie modułu 3, co było działaniem nierzetelnym.

Zgodnie z § 2 Porozumienia, Wojewoda zobowiązany był do sprawowania kontroli nad realizacją powierzonych Kuratorowi zadań pod względem zgodności z prawem oraz postanowieniami Porozumienia. W ramach sprawowanej kontroli, Wojewoda mógł żądać od Kuratora w szczególności przedstawienia dokumentacji i pisemnych wyjaśnień dotyczących realizacji powierzonych zadań. Kontrola NIK nie wykazała

⁴³ W 2019 r. wystąpiono o zwiększenie planu wydatków 12 czerwca, w 2020 r. – 15 czerwca, w 2021 r. – 11 czerwca.

⁴⁴ Zbadano 30 potwierdzeń dokonania przelewów dot. umów z: 2019 r. z gminami: Radom, Zabrodzie, Grójec, Stomiec, Celestynów, Gózd, Małkinia Góra, Orońsko, Zawidz, Nasielsk; 2020 r. z gminami: Radom, Grójec, Długosiodło, Łochów, Nur, Wierzbno, Krasne, Prażmów, Karniewo, Garwolin; 2021 r. z gminami: Radom, Belsk Duży, Huszlew, Strzegowo, Wyśmierzyce, Białobrzegi, Szydłowiec, Zwoleń, Czeranów, Lipowiec Kościelny. Próbę dobrano w sposób celowy według osądu kontrolera.

jednak, aby Wojewoda skorzystał z możliwości żądania od Kuratora przedstawienia dokumentacji pozwalającej na prowadzenie należytej kontroli, o której mowa w Porozumieniu. Kontrolerom NIK nie przedłożono również dokumentacji wskazującej na prowadzenie przez Wojewodę kontroli w Kuratorium Oświaty w Warszawie (dalej: Kuratorium) w ww. zakresie. Jednocześnie kontrola NIK, prowadzona w Kuratorium, wykazała nieprawidłowości dotyczące nieprawidłowej realizacji zadań określonych w rozporządzeniu RM w sprawie modułu 3. Nieprawidłowości te polegały m.in. na nierzetelnym rozliczaniu dotacji przekazanych organom prowadzącym oraz na nierzetelnym weryfikowaniu sprawozdań organów prowadzących, co skutkowało wykazywaniem niewłaściwych danych w sprawozdaniach, składanych do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

(akta kontroli str. 934-946, 1058-1061, 1070)

Wojewoda wyjaśnił m.in., że *podjął szereg działań w zakresie sprawowania kontroli nad realizacją powierzonego zadania. W pierwszej kolejności zaznaczyć należy udział przedstawiciela Wojewody w zespole do oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Uwzględniając, że zespół dokonuje oceny złożonych przez organy prowadzące wniosków, przedstawiciel Wojewody wykonując ww. zadania w ramach powołania do zespołu ma bezpośredni wpływ na całokształt efekty pracy zespołu. W szczególności w pierwszym roku realizacji programu, tj. 2019 r. udział przedstawiciela wojewody umożliwiał bieżące omawianie kwestii problematycznych i wymianę doświadczeń (np. spotkanie, w którym uczestniczył Dyrektor Generalny MUW, przedstawiciel zespołu ze strony MUW oraz przedstawiciele MKO w temacie wyliczenia wskaźnika zamożności). Wojewoda monitoruje prawidłowość realizacji wszystkich zleconych MKO zadań – MKO na okresowych spotkaniach z Wojewodą przedstawia i omawia wszelkie zagadnienia i realizowane zadania, w tym również dotyczące realizacji modułu 3 programu „Posiłek w szkole i w domu”. Służby finansowe MUW również pozostają w bieżącym kontakcie z MKO w związku z przekazywaniem środków finansowych po zawarciu umowy. Całokształt ww. działań i bieżąca współpraca z MKO umożliwiała bieżącą kontrolę nad realizacją działań, w wyniku których nie stwierdzono uchybień w ww. zakresie. Wyjaśniam również, że do MUW nie wpływały skargi/wnioski/pisma w związku z nieprawidłową realizacją zadań przez MKO, niemniej w przypadku wystąpienia okoliczności wymagających skontrolowania Wojewoda, zgodnie z zawartym porozumieniem, może żądać m.in. dodatkowych wyjaśnień lub przedstawienia dokumentacji.*

(akta kontroli str. 934-946)

Odnośnie sprawowania kontroli w zakresie dotyczącym m.in. sprawozdawczości oraz rozliczeń finansowych w ramach modułu 3 Programu, Wojewoda wskazał na ww. wyjaśnienia oraz podał m.in., że w okresie realizacji Porozumienia do MUW nie wpływały skargi, wnioski i pisma dotyczące możliwych nieprawidłowości w powyższych obszarach. Podał również, że kompletna dokumentacja dotycząca realizacji zadań w ramach modułu 3 (m.in.: wnioski, karty ocen, umowy, sprawozdania) znajduje się w siedzibie Kuratorium, który w imieniu Wojewody realizuje moduł 3 w całości, w tym zawiera umowy z jst. Wojewoda wskazał także, że po zapoznaniu się z wystąpieniem pokontrolnym NIK dotyczącym działań Kuratora, jak również z udzielonymi wyjaśnieniami przez Kuratora, podjęte zostaną

decyzje o dalszych działaniach, w tym o przeprowadzeniu kontroli w zakresie realizacji Porozumienia przez Kuratorium.

(akta kontroli str. 1058-1061)

NIK zauważa, że wskazywany w powyższych wyjaśnieniach przedstawiciel Wojewody brał udział tylko w początkowym etapie realizacji zadań w ramach modułu 3, tj. oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego organów prowadzących. NIK nie kwestionuje, że na tym etapie omawiano zagadnienia związane z realizacją zadań przez Kuratora. Wskazać natomiast należy, że nieprawidłowości w Kuratorium, stwierdzone przez NIK, dotyczyły głównie późniejszych działań (m.in. rozliczania dotacji i sprawozdawczości). W opinii NIK, brak wpływu do MUW skarg i wniosków dotyczących realizowanych przez Kuratora zadań, nie zwalnia Wojewody z obowiązku sprawowania należytej kontroli, o której mowa w Porozumieniu.

OCENA CZĄSTKOWA

Wojewoda powierzył Kuratorowi zadania określone w rozporządzeniu RM w sprawie modułu 3 jednak nie sprawował wystarczającej kontroli nad ich realizacją. Wojewoda zapewnił terminowe przekazywanie środków organom prowadzącym szkoły oraz terminowo występował o środki z rezerwy celowej. Niezwłocznie publikował na stronie internetowej BIP MUW wykazy organów prowadzących szkoły wraz z wysokością udzielonego wsparcia finansowego w odniesieniu do poszczególnych szkół objętych wsparciem finansowym.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

W zakresie dotyczącym modułu 1 i 2 Programu, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie możliwości uruchamiania środków w terminie określonym w Programie.
2. Zapewnienie terminowego zatwierdzania rozliczeń dotacji przekazywanych przez gminy.
3. Zapewnienie rzetelnego sporządzania umów dotacji.

W zakresie dotyczącym modułu 3 Programu, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

4. Wzmocnienie kontroli nad realizacją zadań powierzonych Kuratorowi.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, października 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

Kontrolerzy:

Cezary Domasik
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Justyna Głowacka
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis